

Дарагія землякі!

У дзень Міжнароднага свята працоўных усяго свету шлем Вам гарачае першамайскае прывітанне. Мы верым, што, знаходзячыся сярод амерыканскіх, англійскіх, французскіх, канадскіх, бразільскіх, аргенцінскіх, нямецкіх, бельгійскіх і іншых замежных рабочых, вы разам з імі ў гэты дзень прадэманструеце сваю адданасць справе міру і дружбы паміж народамі.

Няхай жыве 1-я Мая — свята салідарнасці працоўных ўсіх краін!

Беларуская секцыя Камітэта за вяртанне на Радзіму і развіццё культурных сувязей з суайчыннікамі.

ВЫДАННЕ БЕЛАРУСКАЙ СЕКЦЫІ КАМІТЭТА ЗА ВЯРТАННЕ НА РАДЗІМУ І РАЗВІЦЦЁ КУЛЬТУРНЫХ СУВЯЗЕЙ З СУАЙЧЫННІКАМІ

№ 33 (617)

Красавік 1962 г.

Год выдання 8-ы

СВЯТА АДЗІНСТВА І БРАЦТВА ПРАЦОЎНЫХ

Першамай — яркае, радаснае свята, свята вясны, міру, дружбы, свята міжнароднай салідарнасці працоўных усіх краін.

Незлічоныя патокі людзей выйдуць у гэты дзень і запоўняць вуліцы Масквы і Прагі, Нью-Йорка і Гаранта, Токіа і Гаваны, Лондана і Парыжа, Варшавы і Пекіна, многіх іншых гарадоў свету. Гэта будзе новы агляд дэмакратычных і рэвалюцыйных сіл, парад вясны наладзецца, вясны 1962 года.

На бяскрайніх прасторах саўскай зямлі, расквітаюцца сцягамі Першамай, лануе праца, праца ў імю міру, у імю жыцця, у імю шчасця назаўсёды. Яна набліжае камунізм — светлую будучыню чалавечства. Куды ні кінеш сэрца вокам — гарачы бясконцы агні новабудовляў, устаюць каскады электрастанцый, цягнуцца нябязжыныя палі, пакрытыя зялёным аksamітам дружных усходаў. Сімфонія, гімнам свабоднай працы можна назваць велічную карціну, якую ўяўляе сабой саўскай зямля.

У нашага народа — выдатная традыцыя: адзначаць значымыя падзеі працоўнымі перамогамі. Гэтыя працоўныя перамогі ёсць у кожным рабочым калектыве: і на Мінскім трактарным, і на Полацкім нафтабудоў, і на Салігорскім калійным, і ў гродзенскім ткачоў, і ў гомельскіх машынабудавальнікаў. Сучасная ж вясна — не звычайная. Гэта першая вясна пачынае XXII з'езд КПСС — з'езд будаўнікоў камунізму, які накрэсліў грандыёзныя перспектывы далейшага магутнага уздыму эканомікі і культурнага будаўніцтва. Саўскай людзі робяць усё, каб паспяхова ажыццявіць вызначаныя партыяй задачы.

Напярэдадні свята Камуністычная партыя Саўскага Саюза зярнула да ўсіх народаў з першамайскімі Заклікамі. Абляцоўшы ўвесь свет, яны знайшлі гарачы водгук у сэрцах мільянаў. Заклікі прасякнуты духам міжнароднага і дружбы паміж народамі, духам пралетарскага інтэрнацыяналізму. КПСС сардэчна віншуе брацкія камуністычныя і рабочыя партыі баявы авангард рабочага класа і ўсіх працоўных. Непарушае адзінства многамільённай арміі камуністаў усяго свету, згуртаванай пад сцягам марксізма-ленінізма.

— Няхай жыве марксізм — ланінізм, — гаворыцца ў Закліках, — вялікае рэвалюцыйнае вучэнне, магутная ідэйная зброя працоўных усяго свету!

Першамайскае свята цудоўнае тым, што яно з асаблівай сілай выражае пачуццё адзінства і брацтва працоўных усяго зямнога шара, яшчэ вышэй узнімае сцяг пралетарскага інтэрнацыяналізму.

Сардэчна віншую

Прывітанне табе, дарагая Радзіма!

З днём Першага мая віншую Вас, паважаныя таварышы, з днём агляду сіл сусветнага пралетарыяту. Жадаю кожнаму з Вас здароўя, шчасця асабістага і плённай працы для любімай Радзімы і ўсяго працоўнага народа.

З пашанай
Я. СКУРАТОВІЧ.
Дэтройт.

— Няхай мацнее адзінства дзеянняў, баявая салідарнасць рабочага класа і працоўных усіх краін у барацьбе за мір, нацыянальную незалежнасць, дэмакратыю і сацыялізм — абяцшае Камуністычная партыя. Гэты заклік пачулі на ўсіх кантынентах, усюды, дзе людзі змагаюцца за перамогу перадавых ідэй сучаснасці, адстаяючы свае правы на свабоду і шчасце.

Па ўсяму свету больш гнеўным і рашучым становіцца галас на родаў супраць злейных ворагаў чалавечства — імперыялістычных падпальшчыкаў вайны.

Народы ўсіх краін, падкрэсліваюцца ў Закліках нашай партыі, — рашучыя сілы ў барацьбе за мір. Захваца і ўмацаваць мір на зямлі — значыць быць пільнымі, выкрываць імперыялістычных падпальшчыкаў вайны — ворагаў чалавечства, змагацца за ўсеагульнае і поўнае разабраенне. Простыя людзі ва ўсіх краінах адабраюць жэралюбівую знешнюю палітыку Саўскага Саюза, ланініскую палітыку мірнага суснавання дзяржаў з розным грамадскім ладам, ўмацавання міру і бяспекі народаў.

Ад імя саўскага народа наша партыя шле гарачае першамай-

скае прывітанне працоўным капіталістычных краін, народам, якія змагаюцца за сваю нацыянальную незалежнасць. Нам блізка і дзельны гэтай вялікай вызваленчай барацьбы, радасны і дарагі перамогі гераічнай Кубы, бясстрашных сыноў Алжыра. Саўскай людзі поўныя глыбокага спачування да народаў, якія стогнуць у ланцугах капіталізму, які сардэчна віншуюць першыя самастойныя крокі народаў маладых дзяржаў Афрыкі і жадаюць паспехаў народам Пацэнскай Амерыкі, якія выступаюць супраць імперыялізму, за ўмацаванне незалежнасці і суверэнітэту сваіх краін.

Напярэдадні Першамай мы віншваем усё народы на зямлі, якія жадаюць жыць у міры і дружбе, хочучы радавацца блакіту вясновага неба, незабуджанага радзактывнымі асідкамі. Гэтага дабіцца нялёгка, воль чаму Заклікі нашай партыі — гэта заклікі, якія клічуць наперад, да барацьбы, да дзеяння. Як пучыводная зорка, для ўсіх працоўных зямлі, узнімаецца над светам асноўны лозунг сённяшніх дзён:

— Няхай жыве камунізм, які ўсталявае на зямлі Мір, Працу, Свабоду, Роўнасць, Брацтва і Шчасце ўсіх народаў!

У дзень нараджэння Ільіча

ПАРЫЖ. Рабочы клас Францыі адзначае дзень нараджэння У. І. Леніна.

У Парыжы па ініцыятыве Французскай камуністычнай партыі адбыўся урачысты вечар, прысвечаны 92-й гадавіне дзён нараджэння вялікага правадцыра сусветнага пралетарыяту. Удзельнікі Францускага сходу гromам ападысменту, сустрэлі пачэсанае ў зале біраўніоў Французскай камуністычнай партыі на чале з членамі генеральнага сакратара ФКП Вальдакам Рана.

Аркестр выканаў «Маршевую» і Гімн Саўскага Саюза. З дэклідам аб жыцці і дзейнасці заснавальніка Саўскай дзяржавы настаўніка і спора ўсіх працоўных У. І. Леніна імступіў член ЦК і Нацбюро Французскай камуністычнай партыі Одыен Фажон.

Мінск. Першамайская дэманстрацыя.

У пераодзятчым ідэі працоўныя Беларусі асаблівым чынам высьці сваю працоўную махту. На зямлі прасякае першамайскі брыгады электравышчыкаў Гомельскай суднабудавальнага заводу Геправаті запарыч Дзяткаў Грэнка.

Лаўрэаты Ленінскіх прэмій

Штагод да дня нараджэння Уладзіміра Ільіча Леніна Камітэт па Ленінскіх прэміях прысуджае прэміі за найбольш выдатныя дасягненні ў галіне навукі, тэхнікі, літаратуры і мастацтва.

Мы рады паведаміць нашым землякам, што Ленінскія прэміі атрымалі беларускі пісьменнік Пётр Усцічавіч БРЮКА — за кнігу вершаў «А дні ідуць...» і акадэмік Акадэміі навук Беларускай ССР дзяржтар Цэнтральнага навукова-даследчага інстытута механізацыі і электрыфікацыі сельскай гаспадаркі нечарназёмнай зоны СССР Міхал Яфрэмавіч МАЦЭПУРА — за распрацоўку і ўкараненне ў сельскагаспадарчую вытворчасць высокаэфектыўнай тэхналогіі механізаванага асваення забалочаных і зарослых хмызняком зямель.

МОВАЙ ЛІЧБАЎ

Дзякуючы пастаянным клопатам Саўскай дзяржавы, у нашай краіне няспынна палаянаюцца ўмацаваны працы рабочых і служачых. На гэтыя мэты выдаткоўвацца вялікія сродкі. Калі ў 1960 годзе на ахову працы ітэхніку бяспекі ў БССР выдана мільёнаў рублёў, то ў наступным годзе гэты лічба дзёрка больш чым на мільён рублёў.

У 1961 годзе ў сродкаў дзяржаўнага сацыяльнага страхавання на набыццё пучэвак у санаторыі, дамы адпачынку, начныя прафілакторы, турыстыкі і альпіністыкі лагеры выдаткавана 6 мільёнаў 281 тысяча рублёў у новых грошах. У здарайнах краіны ў мінулым годзе адпачыла больш за 110 тысяч працаўнікоў Беларусі.

Клопаты аб дзяцінстве і мацярынстве — закон нашага грамадства. Толькі ў мінулым годзе са сродкаў бюджэта дзяржаўнага сацыяльнага страхавання на забеспячэнне маці і дзіцяці ў БССР выдана дапамогі на суму амаль 18 мільёнаў 500 тысяч рублёў.

У гарадах і вёсках Беларусі зараз налічваецца больш за 430 клубаў, дамоў і палацаў культуры прафсаюзаў, звыш 5 030 чырвоных куткоў, 1 157 бібліятэк з агульным кніжным фондам, які перавышае 3,5 мільёна экзэмпляраў.

Асабліва ўвага ўдзяляецца адпачынку дзяцей. На ўлонні прыроды, у самых маляўнічых кутках рэспублікі, знаходзяцца піянерскія лагеры. Іх у нас 232. Толькі ў мінулым годзе ў лагерах адпачыла амаль 100 тысяч дзяцей.

Кожны восьмы жыхар рэспублікі — фізкультурнік. У 1961 годзе ў спартыўных саборніцтвах удзельнічала звыш мільёна працоўных Беларусі. Па масавасці спорту наша рэспубліка далёка пакінула ззаду такія краіны, як Англія, Францыя і Швейцарыя.

На гэтай старонцы мы расказваем аб жыцці тых, хто пасля доўгіх год блукання па чужых краінах вярнуўся на Радзіму, хто сустракае першаймайскае свята на роднай зямлі.

КАЛІ КАНЧАЮЦА СЛОВЫ

Мелодыя, мяккая, задуманая, спакойна лілася па класу. Спачатку яна была ціхай і павольнай. Потым раптам загучала грымка, упэўнена, быццам вырвалася на вялікую прастору.

За райлем сядзеў цёмнавалосы юнак у акулярах. Іграючы, ён часта ўзняў галаву, закрываў вочы і, здавалася, думаў аб чымсьці дарагім, заповітным.

Нечакана музыка абарвалася і змоўкла.

— Што вы ігралі?

Малоды чалавек крыху пачаў чаць, потым сказаў:

— Санату. Першую частку. — Ён яшчэ раз найграў пачутую ўжо намі мелодыю. — Калі я іграю яе, перада мной — мая радзіма: сонечная Аргенціна... Так, я не памыліся: Аргенціна — гэта мая радзіма. Там я нарадзіўся, там рос. Але я зразу меў іншае...

Юнак павярнуўся да райлі і зноў зайграў.

— Вось яна, радзіма. Калі вы разумееце музыку, вам нічога больш не трэба гаварыць, таму што там, дзе канчаюцца словы, пачынаецца музыка. Вельмі разумная прымаўка. Я сам напісаў гэтую санату. Мне хацелася ў музыцы выказаць усе свае думкі і пачуцці. Першая частка прысвечана Аргенціне. Там я жыў дзевятнаццаць год і заўсёды ўспамінаю гэтую далёкую краіну. Невяжэлія думкі ў мяне пры ўспамінах, вось чаму і музыка такая сумная.

Невяжэліца паўза, потым зноў юнак працягвае:

— Радзіма. А вось... Шырокія прасторы, натхненне, радасць і шчасце. Гэта другая частка санаты аб маёй новай радзіме. Паслухайце яе...

Сяргей Картэс — сын рускай жанчыны-эмігранткі, ураджэнца Аргенціны. У 1955 годзе ён разам з маці Людмілай Паўлаўнай, братам Паўлам, сястрой Серафімай і матчынымі бацькамі прыехаў у Савецкі Саюз. Сям'я пасялілася ў беларускай сталіцы — Мінску. Уладкаваліся, абжыліся.

З дзяцінства Сяргей марыў аб музыцы. Яшчэ ў Буэнас-Айрэсе яму купілі піяніна і вучылі ў прыватнага настаўніка. Пляціць даводзілася многа, грошай было мала. Таму хлопчык часта прапускаў музычныя ўрокі... Але навошта апісваць усе гэта падрабязна? Тыя, хто жыве ў Аргенціне, добра ведаюць, як цяжка атрымаць музычную адукацыю сыну простага чалавека.

— Дамоў. Толькі дамоў. — так вырашыла Людміла Паўлаўна. — Толькі там перад сына адкрыецца жаданая дарога.

І вось ён, Мінск. Сяргей Картэс прынялі ў музычную школу-адзінаццацігодку. Ён займаецца ў лепшага выкладчыка — прафесара Георгія Мікалаевіча Пятрова. Натхнёна выконвае Сяргей творы Чайкоўскага, Глінкі, Пракоф'ева, Хачатурана, Пукета, Цюцкага, Аладава і іншых рускіх і беларускіх кампазітараў. Ужо ў школьныя гады С. Картэс спрабуе пісаць музыку. Яго першыя творы заслугуюць высокую ацэнку настаўнікаў.

Паспяхова скончыўшы школу, Сяргей паступае на першы курс кампазітарскага факультэта Беларускай дзяржаўнай кансерваторыі.

— Паглядзіце на будынак нашай кансерваторыі, — гаворыць Сяргей. — Гэта ж сапраўдны музычны палац. Ці мог я спадзявацца, што ў гэтых прасторных, утульных аўдыторыях буду займацца і я, што музыку маю будучы слухаць у гэтай цудоўнай канцэртнай зале?

Нашы чытачы, якія пакінулі родны кут многа год назад, напэўна памятаюць час, калі ў Беларусі не толькі кансерваторыя — музычных школ не было.

Музыка была даступна толькі багачам і іх дзецям. Але той час адыйшоў назаўсёды. Цяпер у нас для таленавітай моладзі шырока адкрыты дзверы ў мастацтва.

Беларускую дзяржаўную кансерваторыю сапраўды можна назваць палацам музыкі. Яна чужа тут паўсюдна. Будучыя музыканты іграюць на райлі, скрыпцы, арфе, цымбалах, народных і духавых інструментах, спевалі рыхтуюць новыя партыі.

Кожны год восем факультэтаў БДК заканчваюць дзесяткі юнакоў і дзяўчат. Пакідаючы гэтую вышэйшую навучальную ўстанову, яны атрымліваюць дыпламы музыкантаў, кампазітараў, дырыжораў і інш.

У гэтым годзе кампазітарскі факультэт кансерваторыі закончыць і Сяргей Картэс. (Дарэчы, ён адначасова займаецца і на другім факультэце — фартэпійным). С. Картэса ўжо зараз называюць маладым кампазітарам. Нядаўна ў Беларускай тэатры юнага гледача маленькія мінчане знаёміліся з новым спектаклем «Зайка-зайка» на прэсе Сяргея Міхалкова. Музыка для гэтага спектакля напісаў С. Картэс. Сяргей напісаў і некалькі варыяцый на беларускія народныя тэмбы, музыку да песень на словы беларускага паэта Адама Русака, некалькі санат.

— Я з захапленнем ішу музыку, — гаворыць юнак. — у музыцы хачу праславіць вялікую краіну, у якой жыву. Гэтай справай я заняты цяпер. Гэтым жа буду займацца і надалей, калі закончу кансерваторыю. Што яшчэ магу сказаць аб жыцці ў СССР? Цудоўныя і жыццё, і краіна. Тут за шэсць год я атрымаў столькі, колькі не атрымаў за 19 год жыцця ў Аргенціне. Тут я стаў музыкантам, кампазітарам.

Сяргей успомніў сябра з далёкага Буэнас-Айрэса, які таксама, як і ён, марыў стаць музыкантам. Але ў хлопца не было грошай. Таму днём ён працаваў на заводзе, а кароткімі вечарамі, якія заставаліся пасля работы, іграў. Ён быў старэйшым за Сяргея і ўжо тады спрабаваў пісаць музыку. Але якая магла быць музыка пры такім жыцці?

— Нідзе ў моладзі няма такіх шырокіх дарог і магчымасцей, як у СССР, — гаворыць Сяргей. — Нідзе жыццё не дае столькі энергіі і натхнення, як тут, і, нарэшце, нідзе няма і не можа быць такога вялікага пачуцця любові да Радзімы, як у Савецкай краіне. Гэта ж самае моцнае сказаць і мае родныя. Кожны з іх таксама, як і я, на Радзіме знайшоў сваё сапраўднае месца, сваё прызначэнне, ажыццявіў свае заповітныя мары. Дзядуля мой — Павел Пятровіч Шастакоўскі — напісаў і выдаў кнігу «Шлях да праўды», аповесць аб сваім шматгадовым жыццёвым шляху, пошуках і марах. Бабуля — Яўгенія Аляксандраўна, нягледзячы на свае 69 год, завочна скончыла інстытут. Маці мая таксама скончыла вышэйшую навучальную ўстанову, зараз выкладае ў інстытуце замежных моў і працягвае сваю вучобу ў аспірантуры Маскоўскага інстытута замежных моў, рыхтуюцца стаць навуковым работнікам. Брат Павел працуе тэхнолагам на Мінскім камвольным камбінаце. У інстытут замежных моў паступіла сястра Серафіма.

Тут, у гэтай цудоўнай краіне, адчуваюцца сапраўдныя клопаты аб людзях. Вось чаму кожны савецкі чалавек імкнецца рабіць усё магчымае, каб квітнела яго краіна і прыгэжэла яшчэ больш. А мы, музыканты, кампазітары, славім гэтую краіну ў музыцы.

Г. ПАРМЧЫК.

ЯГО ІМЯ ПРЫВЯЛО НАС НА РАДЗІМУ

Напярэдадні Вялікай Айчыннай вайны малазямельны селянін Заходняй Беларусі Іван Якаўлевіч Сімановіч прадаў свой небагаты скарб і на выручаныя грошы паехаў са шматлікай сям'ёй шукаць шчасця ў Аргенціну. Што і казчы, нялёгка даставаўся той кавалак хлеба. У Івана Якаўлевіча не было свайго кутка і добрай работы, жыў, як вакуць, па прындыпу: што зарабіў, тое і з'еў, з плеч ды ў печ.

А сямейка не малая: апрач жонкі, было яшчэ чатыры сыны — Мікола, Пятро, Альберт, і Андрэй.

Нялёгка было перасяленцу з Беларусі бараніць сваю чалавечую годнасць, сваё месца ў жыцці на чужыне. У гэты цяжкі час Іван Якаўлевіч Сімановіч звязаў свой лёс з прагрэсіўнымі арганізацыямі і камуністычнай партыяй. Праўда, сам ён не быў яе членам, а толькі дапамагаў ва ўсім і лічыўся спачувальным — «сімпатэрам». Членам партыі стаў яго старэйшы сын Мікалай.

У горадзе Буэнас-Айрэсе, дзе жыла сям'я Сімановічаў, былі актыўны, якія наладжвалі вечары самадзейнасці, абіралі сродкі на прагрэсіўную газету. Дзяліўся апошняй напейкай і Іван Якаўлевіч.

А неяк раз вясной эмігранты пачулі радасную вестку: пры адным з прагрэсіўных клубаў арганізуюцца курсы па вывучэнню рускай мовы. І дзеці Івана Якаўлевіча пацягнуліся да навукі, сталі вывучаць рускае пісьмо, знаёміцца з літаратурай.

У час Айчыннай вайны ўсе, каму дарага была Радзіма,

аказвалі дапамогу савецкаму народу, цяжка перажывалі вялікія страты ў першыя часы вайны і ад душы радаваліся кожнай нашай перамозе. Было багата такіх, якія хацелі ісці добраахвотнікамі абараняць сваю далёкую, але блізкую сэрцу Радзіму. Толькі ўрад Аргенціны не пускаў патрыётаў на савецкі фронт. Пасля заканчэння вайны амаль усе нашы людзі ў Аргенціне прынялі савецкае падданства і атрымалі адпаведныя дакументы. І вось у 1957 годзе вялікі акіянскі параход прывёз з Аргенціны вялікую групу рэмігрантаў, сярод якіх была і дружная сям'я Сімановічаў.

Ці варта казаць, што адчувалі яны, ступіўшы на родную зямлю пасля доўгіх гадоў блукання па чужыне ў пошуках кавалка хлеба і шчасця?

З першых жа дзён на Радзіме людзі ўбачылі сапраўдныя клопаты і дзяржавы, і сяброў, і родных.

Хутка сям'я Сімановічаў працавала ў горадзе Гродна на тонкакуконным камбінаце. Тут жа асела і сям'я Котавых і яшчэ некалькі «аргенцінцаў».

Вядома, не ўсё спачатку ладзілася і з работай, і з жылём, перамена клімату таксама давала сабе адчуваць.

Зараз Сімановічы жывуць у новых прасторных кватэрах. Мікалай Іванавіч з жонкай і сынам жыве асобна ад бацькі і працуе памочнікам майстра. Ён добра зарабляе.

На камбінаце любяць Мікалая Іванавіча, як сумленнага і здольнага чалавека. З ім раіцца, у яго вучацца. Ён сам не

раймае ўсё лепшае ў кваліфікаваных ткачоў. Сціпласць і адчуванне высокай адказнасці перад калектывам і дзяржавай — характэрныя рысы гэтага працаўніка. Не дзіва, што калі ён падаў заяву ў партыю, за яго галасавалі ўсе камуністы.

Пётр Іванавіч працуе слесарам і вучыцца на II курсе тэхнічнага тэхнікума. Яго жонка ткачыца. У іх двое дзяцей.

Альберт Іванавіч ужо адслужыў у арміі і працуе тут жа на камбінаце, вучыцца на памочніка майстра. Ён авалоўваў некалькімі прафесіямі. Сяброў у арміі ўгававалі яго «пайсці па вайскавай частцы», але ткача пацягнула да сваіх, на камбінаце. Дома іншы раз браты жартуюць, называючы яго «сержантам у адстаўцы».

Тут жа на камбінаце працуюць і самыя малодшыя сыны Івана Сімановіча Андрэй. Адначасова ён вучыцца ў 8-м класе паземнай школы.

Сам Іван Якаўлевіч працуе слесарам. Гэта энергічны, настойлівы і разумны чалавек, які прайшоў вялікую школу жыцця. Ён любіць сваю работу, сваю сям'ю і ганарыцца сынамі. Усе яны пайшлі ў бацьку: спрытныя, дужыя, працавітыя і настойлівыя.

— Самым дарагім і справядлівым чалавекам на зямлі быў вялікі Ленін, які вучыў любіць праўду, чалавека і Радзіму. Нялёгка было нам там, на чужыне, знайсці яго кнігі, якія былі для нас крыніцай веры ў Радзіму, у перамогу яго ідэй ва ўсім свеце. Гэтае вялікае імя правадыра і прывяло нас на Радзіму.

Яшчэ не ўсе нашы людзі вярнуліся на Радзіму. Але я веру, што яны памятаюць аб ёй і мараць хутчэй пабываць дома.

Міхась СКРЫПКА.

Вечар сяброўства народаў

Вечар сяброўства народаў на замежных мовах адбыўся ў Мінскім політэхнікуме. Велічна прагучаў у яго пачатку «Гімн дэмакратычнай моладзі» ў выкананні зводнага хору на англійскай, нямецкай і французскай мовах. Пасля на нямецкай мове быў пастаўлен літмантаж: «Дружба, адзінства, мір». Творы Гётэ вярнуліся Віктар Атрахімовіч. З вялікім майстэрствам Тамара Старавайтава прадэкламавала верш Гейне «Ткачы». Люда Гапановіч і Галія Забалоценка чыталі вершы на французскай мове.

У праграме другога аддзялення вечара былі выступленні на англійскай мове хору, салістаў-вакалістаў, дэкламатараў.

Р. БАКІЕВІЧ.

Дзялілі

віч. — Там, у невяжэлічкім амерыканскім гарадку Іст-Хемптон і па знаёміўся са сваім земляком Іосіфам Чараповічам. Ён працаваў сталярком, я — ткачом. Разам дзялілі і гора, і радасць, калі апошня зрэдку выпадала на нашу долю.

Восем год шукаў я шчасця ў хвалёнай краіне, але так і не знайшоўшы яго там, у 1921 годзе вярнуўся ў родную вёску Залессе Мінскай вобласці. Мой жа сябра ажаніўся, абзавёўся сям'ёй і застаўся на чужыне.

Я на Радзіме працаваў у валасным выканкоме, вучыўся ў Маскве на рабочым факультэце, адкуль быў накіраваны на работу і пастаяннае жыхарства ў Мінск.

У 1931 годзе мы зноў сустрэліся з І. Чараповічам. Ён прыехаў на Радзіму па турысцкай пудыцы. Пабыў у Маскве, другіх савецкіх гарадах, наведаў Мінск. Мы доўга гулялі з сябрам па беларускай сталіцы, і здзіўленню Іосі-

Канстанцін Паходня сфатаграфаваны з сынам Ігарам, яго жонкай Галінай, унукамі Косцем і Сашам, калі гасцяваў у іх у Кіеве.

У РЕДАКЦЫЮ прышло пісьмо. «Паважаныя таварышы, — піша ў ім наш суайчыннік са Злучаных Штатаў Амерыкі Іосіф Чараповіч. — Шчыра дзякую за тое, што вы прысылаеце мне газету «Голас Радзімы». Я вельмі рады і шчаслівы, што людзі з маёй любімай Радзімы не забываюць мяне. Як саграваюць мяне тут, на далёкай чужыне, добрыя весткі з роднай зямлі!

Ёсць у мяне, дарагая рэдакцыя, просьба да вас. Дапамажыце, калі ласка, знайсці майго лепшага сябра Канстанціна Паходня. Раней ён жыў у Мінску, на вуліцы Валадарскага, 12. Калі я ў 1931 годзе наведаў Радзіму, я некалькі дзён гасцяваў у Канстанціна. Вель-

мі хацелася б знайсці яго і наладзіць сяброўскую перапіску».

Выконваючы просьбу земляка, мы звязаліся з мінскім адрасным бюро, і вось мы ў кватэры Канстанціна Мікалаевіча Паходня, на вуліцы Максіма Горкага, дом 13, кв. 4. Гаспадар засталі дома, таму што зараз ён не працуе, пайшоў на пенсію.

Калі Канстанцін Мікалаевіч пачуў знаёмае прозвішча, ён вельмі ўзрадаваўся.

— Іосіф Чараповіч! Жывы? Здаровы? Колькі год не было ніякіх вестак.

...У Злучаных Штатах Амерыкі я апынуўся ў канцы 1913 года, — расказвае Канстанцін Мікалаевіч.

ДРУЖБА З ГЕРОЯМІ

Ю. А. Гагарыну і Г. С. Цітову магчыма і невядома, што на чэхаславацкім металургічным заводзе ў Жырку над Гронам яны... саборнічаюць. Скажам больш дакладна: дзве суседнія брыгады, якія носяць імёны першых касманаўтаў, саборнічаюць за атрыманне звання брыгады сацыялістычнай працы.

І якія вырашлі быць на пярэднім краі будаўніцтва новага жыцця. І сутнасць гэтага арыгінальнага саборніцтва заключаецца ў тым, што яно з'яўляецца адным з вялікага мноства прыкладаў вялікай любові і паваротнага чэхаславацкага народа да герояў космасу, прыкладаў гарачага імкнення быць надобнымі на іх.

У адрас Ю. А. Гагарына і Г. С. Цітова ідзе шмат пісьмаў са

штампамі чэхаславацкай пошты. Яны просяць іх згадзіцца на прысваенне іх імя таму ці іншаму вытворчаму калектыву, школе або ініцыятам атраду.

Ю. А. Гагарын і Г. С. Цігоў адказваюць і дарослым, і дзецям, і старым камуністам, і пілнерам.

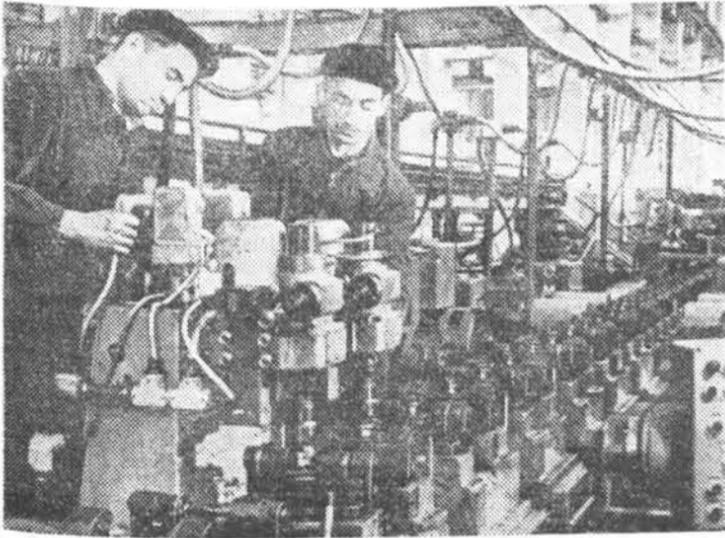
чым справа? Аказваецца, фатограф зазіў іх у той момант, калі дзяўчаты з брыгады сацыялістычнай працы Марыі Тлукавай тэкстыльнай фабрыкі з Градзец Кралава чыталі пісьмо Гагарына. І як жа сапраўды было не радавацца, калі чалавек, які першым пачаў у космасе, даў згоду, каб іх брыгада наслала яго імя.

Міхаіл НІКІТАЧКІН, г. Прага.

З Першамайскім святам!

Фотааўдюд А. Агафонава.

На Мінскім заводзе аўтаматычных ліній збіраюцца дзве аўтаматычныя лініі для Мінскага трантарнага завода. Кожная лінія будзе апрацоўваць 40 дэталяў у гадзіну. На здымку: слесары-зборшчыкі Антон Юргес (злева) і Барыс Лобач.

Ш Л Ю Ш Ч Ы Р У Ю П А Д З Я К У

Дарагія суайчыннікі! Атрымаў вішавальны ліст ад вас, за што шчыра дзякую.

Перад тым атрымаў таксама ліст ад маёй малодшай сястры Валынціны, якая выпадкова сустрэла супрацоўніцу газеты «Голас Радзімы» Антаніну Аляксееўну Васільеву і па яе просьбе была ў Беларускай секцыі і рэдакцыі.

Вельмі рады і ўдзячны за вашу чыласць і ветлівасць, а

таксама за карысныя парады як ёй, так і мне.

Па-першае, вашыя прапановы мне спадабаліся. Гутарка ідзе аб турыцкім падарожжы. Раблю ўсё магчымае ў гэтым кірунку.

Па-другое, быў на выстаўцы. У сваіх лістах да маіх родных я аб гэтым пісаў ужо. Магу адзначыць, што маё ўражанне ад выстаўкі было надзвычай прыемнае. З газет і іншых крыніц я ўжо ведаў аб дасягненнях роднай БССР. Цікава было сваімі вачыма бачыць экспанаты. Яшчэ цікавейшымі былі тыя кароткія, але ветлівыя сустрэчы з роднымі беларусамі, якія былі тут, у Сіднеі. Там жа, на выстаўцы, я чуў падрабязныя звесткі аб гістарычным падарожжы маёра Цітова ў стратасферу. «Восток» — гэта цудоўнае з'явішча ў нашы часы.

Карыстаючыся магчымасцю, паведамляю вам, што газету «Голас Радзімы» атрымліваю

рэгулярна. Таксама маю «Голас Родины» з Берліна. Шчыра дзякую ўсім. Атрымаў, апроч таго, і памфлет, напісаны Л. Прокшам, — «Камедыянты».

Аб гэтых «героях» Астроўскім, Абрамчыку і інш. я чуў нічэ ў часы II Сусветнай вайны. Такіх, як Кушалы і яго жонка, меў непрыемнасць сустракаць на вуліцах Мінска. Цяпер заплываю вочы і з-тыкаю вушы, каб не бачыць і не чуць аб гэтых змядзях за межамі роднай зямелькі.

Атрымаў ад вас цікавыя кнігі на беларускай і расійскай мовах. Толькі ўчора скончыў чытаць. Вельмі цікавыя.

За лісты, кнігі і газеты сардэчныя і шчырыя падзякаванні. Радыё часта слухаю.

Застаюся паважаючым і ўдзячным вам. Моцна паціскаю руку.

З лепшымі пажаданнямі поспехаў у вашым жыцці і карыснай працы.

Я. І.

Аўстралія.

На нашым здымку Валя Сауткіна. Яна працуе на канвееры па зборы прайгравальнікаў на Magil'ю-скім заводзе «Электрарухавік». Валя — член брыгады, якая змагаецца за званне калектыву камуністычнай працы.

Не дапусціць вайны!

Перад святам 1-га Мая Ксенія В., якая пражывае ў Брэскай вобласці ў вёсцы Раманаўскія Хутары, атрымала пісьмо з Канады ад свайго брата Івана В. Гэта пісьмо яна пераслала нам у рэдакцыю.

З яе дазволу мы змяшчам яго ў нашай газеце.

* * *

Дзень добры, дарагая сястра Ксенія, а таксама твае сыны, дочки і ўсе нашы родныя! Тваё пісьмо атрымаў. Ты пытаешся, як я жыю. Нічога вяблага аб сваім жыцці я напісаць не магу. Я доўга і цяжка хварэў, 35 дзён праляжаў у шпіталі. За лянэн не трэба было плаціць. Цяпер я направиўся, але ўжо тры гады не магу знайсці работы. Там, дзе раней працаваў сем з палавінай год, уся вытворчасць была аўтаматызавана, а многія рабочыя звольнены. Калі я цяпер спрабую ўладкавацца на работу, мне гавораць: стары ўжо. А пенсію плаціць не хочучь, гавораць: малады. Вось і жыві, як хочаш. Тут наогул многа ўсякіх недарэчнасцей. Краіна вялікая і багатая, а жыць простым людзям вельмі цяжка. У нас добра жывецца толькі тады, калі іншыя народы працываюць кроў. Тады тут ёсць работа, добрыя заробкі. Але людзі працы павінны рабіць усё, каб не дапусціць новай вайны, не даць магчымасці капіталістам нажывацца на крыві мільянаў людзей. Хачу сказаць, таму што дакладна ведаю, што і ў Амерыцы не ўсім добра жывецца. Забіспечана жыве толькі той, у каго ёсць пастаянная работа, а яшчэ лепш жывуць тыя, на каго працуюць іншыя. Мне вельмі хацелася б зноў быць на Радзіме. Разам з усім маім народам сустракаць радаснае свята вясны, свята брацкай салідарнасці працоўных усяго свету — 1-е МАЯ.

Пшы мне,
З прывітаннем

твой брат Іван В.

і гора, і радасць...

фа не было канца. Ён бачыў новы горад, новых людзей, зусім новае, нічым не падобнае на ранейшае, жыццё. Усё гэта радавала і хваляла чалавека, які стаў грамадзянінам Злучаных Штатаў Амерыкі. Развітаючыся другі раз з Радзімай, з родным краем, Іосіф плакаў...

Амаль 30 год прайшло пасля нашай апошняй сустрэчы з сябрам, — працягвае свой расказ К. Паходня. — За гэты час Савецкая краіна зрабіла такі крок наперад, які не здолела б зрабіць ні адна капіталістычная краіна зават за сто год. Я гэта ўпэўнена гавару, таму што сваімі вачыма пачаў бачыць капіталістычны свет, пазнаў, на што ён здольны.

Я ехаў у 1913 годзе ў хвалены «рай» за шчасцем, і праз восем год, добра паспытаўшы гэтага амерыканскага «шчасця», бег ад яго назад, дадому.

Савецкая ўлада за параўнаўча

кароткі прамежак часу зрабіла сапраўдны чуд. І сёння ўсе савецкія людзі шчаслівыя, шчаслівыя тым, што іх дзецям не трэба з торбай за плячыма вандраваць па свеце ў пошуках лепшай долі.

Канстанцін Мікалаевіч расказаў пра сваіх дзяцей. Сын яго Ігар скончыў Кіеўскі політэхнічны інстытут, механічны факультэт, потым аспірантуру. Цяпер ён кандыдат тэхнічных навук, працуе ў навукова-даследчым інстытуце электронікі. Ігар напісаў многа навуковых работ. Жонка яго Галіна — інжынер-хімік, працуе таксама ў навукова-даследчым інстытуце. Дзеці іх — Косця і Саша — ходзяць у школу.

Дачка Канстанціна Мікалаевіча Зоя закончыла Мінскі медыцынскі інстытут. Цяпер яна разам з мужам-урачом працуе ў Казахстане. Іх дачка Наташа вучыцца ў музычнай школе, малодшаму сыну Сяргею — чатыры гады.

Урачом стала і малодшая дачка Канстанціна Мікалаевіча — Надзея. Яна жыве ў Мінску, працуе ў Беларускай навукова-даследчым інстытуце санітарыі і гігіены. Муж Надзеі Станіслаў — інжынер-канструктар, працуе ў праектным інстытуце.

— Вось якую шырокую дарогу адкрыла перад маім народам Савецкая ўлада, — гаворыць Канстанцін Мікалаевіч, — і мне вельмі хацелася б, каб на сённяшняе наша жыццё сваімі вачыма глянуў мой сябра з далёкай Амерыкі. І не толькі Іосіф Чараповіч, але і Васіль Ажгірэвіч, Уладзімір Шпакоўскі, Канстанцін Яновіч, Васіль Жырко, якія разам са мной пакідалі роднае Залессе і беглі за акіяна. Ім у далёкую Амерыку я шлю сваё шчырае сяброўскае прывітанне, гораца віншавання першамайскім святам, днём дружбы і брацкай салідарнасці працоўных усіх краін.

Г. ГАЛКОЎСКАЯ.

ПАЎНАПРАЎНЫ ГРАМАДЗЯНІН

Да пачатку вайны я, скончыўшы 6 класаў, паступіў у рамеснае вучылішча ў г. Ліда Гродзенскай вобласці. Калі пачалася вайна, Ліда была акупіравана фашыстамі. Я бачыў, як фашысты здэкавалі і знішчалі сумленных людзей нашай Радзімы. Пазней мяне і іншых маіх ровеснікаў з Наваградскага раёна вывезлі ў фашысцкую Германію. Гэта было 16 жніўня 1943 года. Апрача мяне, у Германію трапілі Бялушка Павел Іванавіч, Піткевіч Іван Аляксандравіч, Пенда Іван, Пенда Уладзімір і іншыя маладыя хлопцы, якім тады было па 16—18 гадоў.

Спачатку нас прывезлі ў г. Берлін, потым адправілі ў лагер у мястэчку Грос-Гале і прымуслі працаваць на розных работах. Абыходзіліся з намі дрэнна, кармілі толькі адзін раз у дзень.

Праз некаторы час да нас прыбылі незнаёмыя людзі. Як мы потым даведаліся, гэта былі нацыяналісты з банды Барыса Рагулі. Памятаю, што ў аднаго з іх было прозвішча Барановіч, другога называлі Марозам. Яны сабралі нас і аб'явілі, што мы павінны ўступіць у нацыяналістычную арганізацыю пад назвай «Саюз беларускай моладзі». Згоды на ўступленне ў гэту арганізацыю яны ў нас не пыталіся, а проста склалі спіс і пайшлі. А праз некалькі дзён пачалася ідэалагічная апрацоўка. Снадары Барановіч і Мароз гаварылі нам, што Расія больш не існуе, што яна разаромлена і

ўсюды будзе ўстаноўлена другая ўлада. Большасць з нас гэтаму не верыла, і мы з кожным днём чакалі нашага вызвалення.

Такі дзень настаў. 3 мая 1945 года мы былі вызвалены нашай слаўнай Савецкай Арміяй. Нас вельмі добра сустрэлі, і ўсе мы вярнуліся на сваю Радзіму, дзе адразу атрымалі работу. Я, напрыклад, выказаў жаданне паехаць на Урал і паступіць у лясную прамысловасць на лесараспрацоўкі.

Спачатку працаваў на вытворчасці, а потым вывучыўся на майстра па лесараспрацоўках. Работа добрая, маю свой дом з прысадзібным участкам, заробтак таксама добры. Мне ніхто не прыцягвае, я адчуваю сябе найнапраўным грамадзянінам свайго Радзімы і жыву ў поўным дастатку, як жывуць усе савецкія грамадзяне.

У канцы маёго пісьма я хачу сказаць некалькі слоў тым, хто яшчэ застаўся за мяжой. Не верце таму, што паклёпнічаюць на нашу Радзіму здраднікі беларускага народа з банды Рагулі і іншых. Тое, што яны гаварылі і гавораць, — хлусня.

Недзе ў Англіі жыве мой сябар Мікола Пяткевіч з вёскі Слочва. Ён баіцца вяртацца дамоў. Дарэмна. У нас цябе, Коля, ніхто не пакрыўдзіць. Прывізджай дамоў, не пашкадуеш. Будзем разам будаваць светлае камуністычнае будучае.

Кастусь КУЛАКОЎСКІ.

Перадачы муляр на будаўніцтве Полацкага нафтаперапрацоўчага завода камсамалец Пётр Бобрык.

А хто там ідзе, а хто там ідзе
У агромністай такой грамадзе?
— Беларусы.

Я. КУПАЛА.

На свеце вялікім,
Калі завядзе
Вяснянку народ,
Што стагнаў пад прымусам,
Хай нас запытаюць:
— А хто там ідзе?
Адкажам з імплэтам:
— Ідуць беларусы!

Пад сцягам чырвоным,
Што сэрца зрадніў,
Даў крылы імкненням,
Да сонца узнятым,
Мы выйшлі
З пасёлкаў,
Ад рэчак і ніў
На шлях,
На братэрскае свята.

Вясна на шляху.
Шум стаіць баравы.
На ўзбочыну выйшлі
Бярозы-нявесты,
Прывольна і светла.
Вядзе да Масквы

Шлях дружбы
Ад Мінска і Брэста.

Тут з песняю думы
Бяруць свой разбег.
З народаў,
Па добрай людской

Ідзе спадарожнікам
Радасны смех,
На поўныя шокі
Усміхаецца сонца.

Наперадзе стаішы,
Зайграў цымбаліст,
Зайжды веслосці
Адданы служака.
А з боку скрываўся
Заморскі турыст,
З газетнага трэсту
Пляткар і пісак:

— Цымбалы — старызна... —
Мармыча пад нос
(Такая ўжо дадзена
Хціўцу каманда!):

— Нічым не змяніўся
Людзей гэтых лёс.
Пра ішасце пляюць —
Прапаганда...

Сядло акулараў,
Што змрок цямней,
Насунуў ад сонца
Праныра на вочы.
— Не бачу, — шыпіць ён, —
Вучоных людзей,
Майстроў, інжынераў,
Свядомых рабочых.

Але грузавік
Паказаўся якраз
З эмблемай
Мінскага аўтазавода.
Шафёр ухмыльнуўся:
— Вось, глянь, чарнамал, —
Плён рук нашых,
Гордасць народа!

Машына
Блакiтны раскiдае дым,
Вязе заводскія дары
Для краіны:
Дэдам — тэлевізары,
Шойк — маладым,
А юным музыкам —
Ну што? — піяніна.

Багацце стае ў нас,
Есць хлеб і тавар,
Станкі і машыны
Для працы супольнай.
Народ стаў інакшым,
Ён — сам гаспадар

Жыцця
І зямлі сваёй вольнай.

Ён славіць у песнях
Дачок і сыноў,
Слываюць сягоння
Заводы і вёскі
Пра подзвігі ваіны. —
Барашкін, Смірной,
Будай, Віташкевіч,
Кірыла Арлоўскі.

Не здатны ты з роду,
Лагун, да навук,
На нашы здабыткі
Пазглядаеш хмура.
Ды, відна, сагнешся
Ад зайздрасці ў крук.
Як глянеш на ўсё,
Што зрабіў Мацэпура,

Мы многа стварылі.
Сусвету ўсяму
Відаць нашы справы,
Як яснае сонца,
Якое не засціць
Манюю таму,
Хто прагне пасяць
Над нівамі стронцый.

Людзей ты не збочыш
З дарогі маной.
Кладзі, калі хочаш,
Ману сваю ў стусы,
Мы выйшлі на свята
Братэрскай сям'ёй.
Пра нас гэта кажуць:
— Ідуць беларусы!

КУРАЕДЫ РАСПЯРЭЗВАЮЦЦА

Фельетон

У час акупацыі гітлераўцы ў вёсках і гарадах Беларусі рабілі, што хацелі. Прыдзе ў хату нейкі там Фрыц ці Ганс і крычыць з парога:

— Матка, ко-ко-ко, курку, яйка тафай...

Не дадуць, сам возьме, а потым садзіцца за стол, распярэзваецца і есць.

Ад гітлераўцаў навучыліся і іх памагатыя, там усякія рагулі, мерлякі. Ну, бо, як кажуць, з кім павядзешся, ад таго і набярэшся.

Гітлераўцаў даўно прагнаў з Беларусі савецкі народ. А іх памагатыя, тыя самыя мерлякі, гутырчыкі, рагулі, апынуліся за мяжой. Тут ужо не так вальготна жывецца. Нью-Йорк, разумеецца, не беларуская вёска, там не прыдзеш у хату, не крыкнеш з парога:

— Матка, давай кур, яйка...

Ды і 1962 год не 1942-гі. Цяпер на курцы трэба зарабіць. А Мярляк, ці той самы Гутырчык не з таго дыка сплецены, каб працаваць. Тут ім дапамагае другая звычайка, якую яны таксама перанялі ў сваіх былых гаспадароў: брахаць па Гебельсу. Сям-там цяпер за гэта можна есці курак. На гэтай самай гебельсаўскай хлусні на радзіму і на прагрэсіўныя арганізацыі за мяжой і зарабляюць былыя гітлераўскія памагатыя.

Калі, аднак, на старонках савецкіх газет або прагрэсіўных газет, якія выходзяць на эміграцыі, з'яўляецца артыкул ці фельетон, у якім на падставе дакументаў выкрываюцца злачынствы такіх перамешчаных асоб, як Мярляк, Астроўскі, Абрамчык, Гутырчык, Ст. Станкевіч, Кушал, Тумаш, Віцьбіч, Рагуля, Сядура і з паўтузіна ім падобных прайдзісветаў, газеткі, якія яны выдаюць, узімаюць гвалт:

— Масква вядзе наступ на беларускую эміграцыю... Ратуйцеся: нас хочучь дэзарганізаваць маральна і палітычна.

Смешна гаварыць аб дэзарганізацыі маральнай і палітычнай

людзей, якія даўно страцілі чалавечае аблічча, але не ў гэтым справа. Ленш паглядзім, як тыя ж крыкуны адносяцца да эміграцыі, за плячыма якой яны хаваюцца.

Перад намі 73-ці нумар «Беларуса». Вось як пагардліва гэтая газетка піша аб простых людзях, якіх цяжкі лёс яшчэ да рэвалюцыі і з часоў панавання на беларускай зямлі польскіх абшарнікаў выгнаў у пошуках кавалка хлеба.

«...старая эканамічная эміграцыя хоць і лічбова вялікая, але нацыянальна несвядомая, без асветы... Якой бы карыснаю яна ні паказалася для самаё Амэрыкі сваім першаякасным людскім матэрыялам, з нацыянальнага гледзішча была яна толькі бязвольнаю, этнічнаю масаю»...

Але гэтая «нацыянальна несвядомая маса», калі фашысцкі бот таптаў родную зямлю, калі ліліся кроў і слёзы іх родных і блізкіх, рабіла ўсё, што магла, каб дапамагчы свайму народу вызваліцца ад фашысцкіх акупантаў. У гэты ж самы час «нацыянальна свядомыя» дзеячы, такія, як Мярляк, Рагуля, Астроўскі, дапамагалі гітлераўцам душыць беларускі народ. Калі яны ўцяклі за мяжу, баючыся застацца са сваім народам, старая эміграцыя гэтым здраднікам не падала ні рукі, ні грошай, якіх яны прагнуць. Больш таго, старая эміграцыя ганарылася і ганарыцца сваёй Радзімай, а кучку былых гітлераўскіх памагатых, якія чэрняць Савецкую Радзіму, ненавідзіць і пагарджае ёю.

«Новая эміграцыя, — піша далей у гэтым жа нумары «Беларус», — малая лікам, але свядомая сваіх нацыянальна-палітычных мэтаў»...

Што «малая лікам» — гэта праўда. Такіх «эмігрантаў», як Мярляк, Рагуля, Гутырчык, Абрамчык, Астроўскі, можна на

пальцах пералічыць. Гэта кучка. І асноўная маса перамешчаных асоб не лічыць іх сваімі сябрамі. Частка нашых землякоў, абманутая гэтымі лакеямі гітлераўцаў у час фашысцкай акупацыі Беларусі, цяпер шкадуе, што ўвазла ў іх балота, а тыя, хто быў вывезены за мяжу на катаржныя работы ў Германію і застаўся на чужыне, праклінае гэтых «дабрадзеяў».

І, урэшце, аб «свядомасці» гэтай самай новай малалікай эміграцыі. У час гітлераўскай акупацыі мерлякі ды астроўскія ці там тыя самыя кушалі і гутырчыкі прывыклі, расперазаўшыся садзіцца за стол, застаўлены награвленым дабром. За мяжой яны таксама не зацягваюць папружкай жываты.

У гэтым жа, 73 нумары «Беларуса», у якім чэрніцца шэрая маса «без асветы», «нацыянальна несвядомая» старая эміграцыя, так пішацца аб дзейнасці «новай» эміграцыі. Вось некалькі радкоў аб выбарах кіраўнічых органаў ВАЗА.

«Надышоў нарэшце і сам кангрэс. Старое начальства даволі рана пачало спюўдацца з кута ў кут па зале. Галоўны старшыня, ведама выношаў у галаве сваю справаздачу, думачу: «я вам пакажу, што я нарабіў за два гады». З часам і адзін-другі дэлегат з'явіўся, зарэгістраваўся, прывітаўся... Маруда была, а не зборка. Аж калі адзінаццатай неак пачалі. Як і заўсёды — прывітанні, прэзідыум і разумныя нарады, як ляпей і паводле правлаў рабіць. Пасля галоўны старшыня (К. Мярляк) сыпаў справаздачу...

Аддзелы чыталі свае справаздачы цішэй, за выняткам можа Кліўленду. Чыталіся яшчэ і розныя асведчання ды ім падобныя чытанні. А тады — была вячэра. Смажаных курэй на стол навалілі — еш, расперажыся. Шмат хто гэтак і зрабіў.

Другі дзень кангрэсу быў тужэйшы. Ведама, учарайшыя куры і да кураў — шмат каму абцяжылі жывот, ну, а іншае — быў гэта дзень выбараў. Тут некаторыя, каму трэба і не трэба было, выказаліся нібы супроць старой управы, а па праўдзе — супроць хіба ўсяе грамады, як да нічога няздольнае. Пазней адылі ўсе гэтыя выказванні перакруціліся дагары нагамі, бо дэлегаты тую ж управу на другую кадэнцыю выбралі».

Дабаўляць тут да гэтай дзейнасці хіба няма нічога. Прама скажам: проста расперазаўшыся свядомасць. Такой «свядомасці», вядома, няма ў працавітай старой эміграцыі. І грошай, запрацаваных крывавым мазалём на такую «абцяжаючую жываты» нацыянальную справу старая эміграцыя не давала і не будзе даваць. Вось за гэта і злуюць на гэтых простых людзей на чужыне ненажэрлівыя кураеды.

Мал. М. Гурло.

ЭМИГРАНТ.

СПОРТ

У Мінску, у ДOME фізкультуры «Працоўныя рэзервы», адбылася таварыская сустрэча па спартыўнай гімнастыцы паміж зборнымі камандамі Балгарыі і Беларусі.

Беларускія гімнасты ўпершыню сустракаліся з балгарскімі гімнастамі. У складзе каманды гасцей абсалютная чэмпіёнка Балгарыі Цвятана Дзімава, чэмпіёнка юнацкага першынства краіны Марыя Карашка, абсалютны чэмпіён Балгарыі Цэнка Цэнкаў, удзельнік XVII Алімпійскіх гульніў Мікалай Мілігула, абсалютны чэмпіён Беларусі Марат Кацаў і інш.

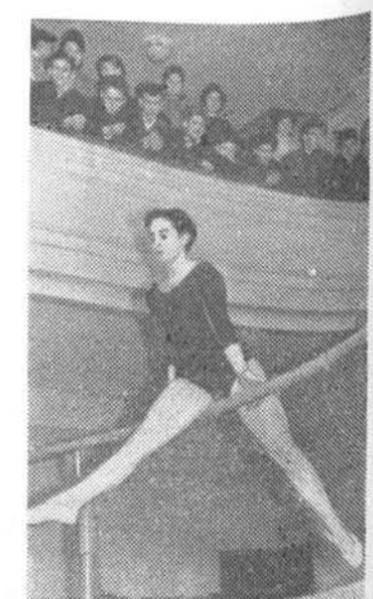
Гонар каманды Беларусі абаранялі чэмпіёнка СССР Алена Валчэцкая, майстры спорту Тамара Аляксеева, Майя Лахцікава, удзельнік Алімпійскіх гульніў Мікалай Мілігула, абсалютны чэмпіён Беларусі Марат Кацаў і інш.

Матч паміж беларускімі і балгарскімі гімнастамі пачаўся спаборніцтвамі жанчын па абвязковай праграме. Адрозна выявілася, што нашы госці добра падрыхтаваны. На кожным снарадзе яны аказаліся дастойнымі сапернікам нашых гімнастаў. І ўсё ж балгарскія спартсменкі прайгралі.

Лепшыя вынікі па асобных відах мнагабор'я — таксама ў беларускіх гімнастак. Асабліва бліскуча выступала гродзенская студэнтка Алена Валчэцкая. Яна заняла першыя месцы па ўсіх відах праграмы, набраўшы ў асабістым заліку 39,4 бала. Выдатная беларуская гімнастка зноў прадэманстравала выключнае майстэрства ў апорным скачку. Яна паказала ў гэтым відзе вышэйшы вынік — 10 балаў.

Другое месца заняла Тамара Аляксеева, трэцяе — Цвятана Дзімава.

Спаборніцтвы па адвольнай праграме таксама выйгралі нашы спартсменкі.

На здымку: брэсцкая гімнастка Ніна Шалейна выконвае практыкаванні на брусах.

РАДЫЁПЕРАДАЧЫ

ДЛЯ ЗАХОДНЯЯ ЕУРОПЫ

Слухайце штотдзённа нашы радыёперадачы па сярэднеэўрапейскаму часу на сярэдняй хвалі 227 метраў (ці 1322 кілагерцаў) з 6 да 7 гадзін, з 16,00 да 17,00 і з 21,00 да 21,30;
на кароткай хвалі 30,83 метра (ці 9730 кілагерцаў) з 6 да 7 гадзін.
Па нядзелях: на хвалях 30,83 метра і 227 метраў з 6 да 9 гадзін і з 10 да 13 гадзін;
на сярэдняй хвалі 227 метраў з 16,00 да 17,00 і з 21,00 да 21,30.

НА БЕЛАРУСКАЯ МОВЕ

Па нядзелях — ад 8 гадзін да 8 гадзін 30 мінут па сярэднеэўрапейскаму часу на хвалі 30,83 метра (ці 9730 кілагерцаў) і на сярэдняй хвалі 227 метраў.

ДЛЯ ЗША І КАНАДЫ

Слухайце штотдзённа нашы радыёперадачы па нью-йоркскіму часу з 19,30 да 20,30 на хвалі: 31,04 метра (ці 9665 кілагерцаў), 31,23 метра (ці 9605 кілагерцаў), 41,15 метра (ці 7290 кілагерцаў).
НА БЕЛАРУСКАЯ МОВЕ
Па суботах — ад 20 гадзін да 20 гадзін 30 мінут па нью-йоркскіму часу на кароткіх хвалі: 31,04 метра (ці 9665 кілагерцаў), 31,23 метра (ці 9605 кілагерцаў), 41,15 метра (ці 7290 кілагерцаў).

НАШ АДРАС

Мінск, Ленінскі праспект, 77. Дом друку. Для пісьмаў: Мінск, паштовае скрынка № 14.
РЕДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ.